

ประกาศกรรมการขนส่งทางบก

เรื่อง หลักเกณฑ์การอบรมและทดสอบเพื่อขอรับหรือต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถ
และกำหนดเครื่องแต่งกายของผู้ฝึกสอนขับรถ
พ.ศ. ๒๕๕๕

ตามที่ได้มีประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การอบรมและทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถและกำหนดเครื่องแต่งกายของผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้แล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๐ และข้อ ๑๕ (๑) ของระเบียบกรรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถ การขอต่ออายุ การพักใช้ และการเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถ พ.ศ. ๒๕๕๕ อธิบดีกรรมการขนส่งทางบกออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การอบรมและทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถและกำหนดเครื่องแต่งกายของผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถต้องผ่านการอบรมและทดสอบตามที่กำหนดไว้ดังนี้

๒.๑ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถในประเภทหลักสูตรผู้ฝึกสอนขับรถที่ใช้เพื่อการขนส่งทางบก สำหรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๑ หรือชนิดที่ ๒ ต้องผ่านการอบรมและทดสอบดังนี้

๒.๑.๑ ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก กฎหมายว่าด้วยทางหลวง กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ กฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา ความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยและความรับผิดชอบ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการขนส่งวัตถุอันตราย และความรู้เกี่ยวกับการขับรถอย่างปลอดภัย

๒.๑.๒ ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย

(๑) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถและพื้นฐานการขับรถยนต์ ได้แก่

- (ก) แนะนำอุปกรณ์ที่ต้องควบคุมและวิธีการใช้อุปกรณ์ภายในรถ
(ข) การบำรุงรักษาและการตรวจเช็ครถประจำวัน
(ค) การเตรียมความพร้อมในห้องโดยสารก่อนออกรถ
(ง) การให้สัญญาณ
(จ) การควบคุมและบังคับรถให้เคลื่อนที่และการหยุดรถ
(ฉ) การใช้คลัตช์ คันเร่ง และเบรคอย่างถูกต้อง

	(ข) การบังคับพวงมาลัย
	(ซ) การใช้เกียร์ในระดับความเร็วที่แตกต่าง
	(ณ) การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง
	(๒) การฝึกหัดขับรถยนต์ตามท่าฝึกต่าง ๆ ได้แก่
	(ก) การเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า
	(ข) การควบคุมความเร็วของรถ (การขับรถซิกแซกหรือการขับรถ
ในทางโค้ง รูปตัวเอส)	
	(ค) การกลับรถทางแคบ
	(ง) การขับรถเดินหน้าและถอยหลังของตรง
	(จ) การถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านซ้าย
ขนานกับขอบทาง	
	(ฉ) การขับรถเลี้ยวมุมฉากต่าง ๆ
	(ช) การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่าง
ด้านซ้ายมุมฉาก	
	(ซ) การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่าง
ด้านขวามุมฉาก	
	(ณ) การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่าง
ด้านซ้ายมุมฉาก	
	(ญ) การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่าง
ด้านขวามุมฉาก	
	(ฎ) การหยุด การจอดรถ และการออกรถบนทางลาดชันหรือสะพาน
	(ฏ) การหยุดรถทางราบ
	(ฐ) การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
	(๓) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถและพื้นฐานการขับรถที่ใช้เพื่อการขนส่งทางบก
เบื้องต้น ได้แก่	
	(ก) แนะนำอุปกรณ์ที่ต้องควบคุมและวิธีการใช้อุปกรณ์ภายในรถ
	(ข) การบำรุงรักษารถ และการตรวจเช็ครถประจำวัน
	(ค) การเตรียมความพร้อมในห้องโดยสารก่อนออกรถ
	(ง) การให้สัญญาณ
	(จ) การควบคุมและบังคับรถให้เคลื่อนที่และการหยุดรถ
	(ฉ) การใช้คลัตช์ คันเร่ง และเบรกอย่างถูกต้อง
	(ช) การบังคับพวงมาลัย

	(ซ) การใช้เกียร์ในระดับความเร็วที่แตกต่างกัน
	(ณ) การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง
	(๔) การฝึกหัดขับรถที่ใช้เพื่อการขนส่งทางบกตามท่าฝึกต่าง ๆ ได้แก่
	(ก) การเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า
ในทางโค้ง รูปตัวเอส)	(ข) การควบคุมความเร็วของรถ (การขับรถซิกแซกหรือการขับรถ
	(ค) การกลับรถทางแคบ
	(ง) การขับรถเดินหน้าและถอยหลังของตรง
ขนานกับขอบทาง	(จ) การถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านซ้าย
	(ฉ) การขับรถเลี้ยวมุมฉากต่าง ๆ
ด้านซ้ายมุมฉาก	(ช) การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่าง
	(ซ) การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่าง
ด้านขวามุมฉาก	(ณ) การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่าง
ด้านซ้ายมุมฉาก	(ญ) การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่าง
ด้านขวามุมฉาก	(ฎ) การหยุด การจอดรถ และการออกรถบนทางลาดชันหรือสะพาน
	(ฏ) การหยุดรถทางราบ
	(๕) การฝึกหัดขับรถนอกสถานที่ตามสภาพถนนจริง
๒.๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถในประเภทหลักสูตรผู้ฝึกสอนขับรถที่ใช้เพื่อ	
การขนส่งทางบก สำหรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถชนิดที่ ๓ ต้องผ่านการอบรมและทดสอบตามข้อ ๒.๑	
และต้องเข้ารับการอบรมและฝึกหัดขับรถเพิ่มเติม ดังนี้	
๒.๒.๑ ภาคทฤษฎี ซึ่งมีเนื้อหาและชั่วโมงการอบรมและฝึกหัดขับรถลากจูง	
ประกอบด้วย	(๑) ความหมายลักษณะรถและอุปกรณ์ส่วนควบของรถลากจูง
	(๒) การขับรถให้ประหยัคน้ำมัน
๒.๒.๒ ภาคปฏิบัติ ซึ่งมีเนื้อหาและชั่วโมงการอบรมและฝึกหัดขับรถลากจูง	
ประกอบด้วย	(๑) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถลากจูงและพื้นฐานการขับรถลากจูง
ประกอบด้วย	

(ก) การแนะนำอุปกรณ์ส่วนควบของรถลากจูงและการใช้งาน
 (ข) การตรวจสอบรถประจำวัน
 (ค) บัญญัติ ๘ ประการก่อนออกรถ และจุดบอดของรถลากจูง
 (ง) การแนะนำอุปกรณ์ส่วนควบของรถลากจูง และการใช้งาน
 (จ) ฝึกหัดขับรถลากจูง โดยการเปลี่ยนเกียร์สูงขึ้น การใช้
 สัญญาณต่าง ๆ

(ฉ) ฝึกการต่อและการปลดห่วงพ่วง
 (ช) การฝึกหัดขับรถลากจูง ขับเดินหน้าและถอยหลัง
 (ซ) การฝึกขับรถลากจูงในสภาพถนนต่าง ๆ เช่นทางโค้งซ้าย
 โค้งขวา วงเวียน ทางลาดชัน

- (๒) การฝึกหัดขับรถลากจูงในท่าต่าง ๆ ประกอบด้วย
- (ก) ฝึกขับรถเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า
 - (ข) ฝึกขับรถเดินหน้าและถอยหลังของตรง
 - (ค) การขับรถถอยหลังเข้า - ออกจากช่องว่างด้านซ้าย
 - (ง) ฝึกการหยุดรถและออกรถบนทางลาดชัน
 - (จ) ฝึกการกลับรถ
 - (ฉ) ฝึกการขับรถเดินหน้าเข้า - ออกในช่องที่เป็นมุมฉาก

๒.๓ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถในประเภทหลักสูตรผู้ฝึกสอนขับรถยนต์
 ต้องผ่านการอบรมและทดสอบ ดังนี้

๒.๓.๑ ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
 กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยทางหลวง กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ
 ความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยและความรับผิด และความรู้เกี่ยวกับการขับรถอย่างปลอดภัยและมารยาท
 ในการขับรถ

๒.๓.๒ ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย

- (๑) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถและพื้นฐานการขับรถยนต์ ประกอบด้วย
- (ก) แนะนำอุปกรณ์ที่ต้องควบคุมและวิธีการใช้อุปกรณ์ภายในรถ
 - (ข) การบำรุงรักษารถและการตรวจเช็ครถประจำวัน
 - (ค) การเตรียมความพร้อมในห้องโดยสาร
 - (ง) การให้สัญญาณ
 - (จ) การควบคุมและบังคับรถให้เคลื่อนที่และการหยุดรถ
 - (ฉ) การใช้คลัตช์ คันเร่งและเบรคอย่างถูกต้อง
 - (ช) การบังคับพวงมาลัย

- (ซ) การใช้เกียร์ในระดับความเร็วที่แตกต่าง
- (ณ) การขับรถเดินหน้าและถอยหลังในทางตรง
- (๒) การฝึกหัดขับรถยนต์ตามท่าฝึกต่าง ๆ ประกอบด้วย
- (ก) การเดินหน้าและหยุดรถเทียบทางเท้า
- (ข) การควบคุมความเร็วของรถ (การขับรถซิกแซกหรือการขับรถในทางโค้งรูปตัวเอส)
- (ค) การกลับรถทางแคบ
- (ง) การขับรถเดินหน้าและถอยหลังของตรง
- (จ) การถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่างด้านซ้าย
- ขนานกับขอบทาง
- (ฉ) การขับรถเลี้ยวมุมฉากต่าง ๆ
- (ช) การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่าง
- ด้านซ้ายมุมฉาก
- (ซ) การขับรถถอยหลังเข้าจอดและเดินหน้าออกจากช่องว่าง
- ด้านขวามุมฉาก
- (ณ) การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่าง
- ด้านซ้ายมุมฉาก
- (ญ) การขับรถเดินหน้าเข้าจอดและถอยหลังออกจากช่องว่าง
- ด้านขวามุมฉาก
- (ฎ) การหยุด การจอดรถ และการออกรถบนทางลาดชันหรือสะพาน
- (ฏ) การหยุดรถทางราบ
- (ฐ) การปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
- (๓) การฝึกหัดขับรถยนต์นอกสถานที่ตามสภาพถนนจริง
- ๒.๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถในประเภทหลักสูตรผู้ฝึกสอนขับรถจักรยานยนต์ต้องผ่านการอบรมและทดสอบ ดังนี้
- ๒.๔.๑ ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก กฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยทางหลวง กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ความรู้เกี่ยวกับการประกันภัยและความรับผิด และความรู้เกี่ยวกับการขับรถยนต์อย่างปลอดภัยและมารยาทในการขับรถ
- ๒.๔.๒ ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย
- (๑) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรถและพื้นฐานการขับซึ่งรถจักรยานยนต์ ได้แก่
- (ก) ส่วนประกอบที่สำคัญและพื้นฐานการทำงานของรถจักรยานยนต์
- (ข) การตรวจเช็ครถก่อนขับขี่

- (ค) การบำรุงรักษารถจักรยานยนต์และอุปกรณ์ในการควบคุมรถ
- (ง) การเตรียมตัวก่อนการขับขี่ (เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ในการขับขี่)
- (จ) การใช้ขาตั้งและการจูงรถ
- (ฉ) ท่าทางการขับขี่
- (ช) การควบคุมรถในขณะไม่เคลื่อนที่
- (ซ) การควบคุมรถในขณะเคลื่อนที่
- (ณ) การออกรถและการเร่งเครื่องยนต์อย่างนุ่มนวล
- (ญ) การเปลี่ยนเกียร์
- (ฎ) การเบรก (ตอนที่ ๑)
- (ฏ) การควบคุมความเร็ว
- (๒) การฝึกหัดขับรถจักรยานยนต์ตามท่าฝึกต่าง ๆ ประกอบด้วย
 - (ก) การออกรถ การหยุดรถ
 - (ข) การเบรก (ตอนที่ ๒)
 - (ค) การขับขี่เข้าทางโค้งรูปตัวเอสหรือทางโค้งรูปเลขแปด
 - (ง) การควบคุมคันเร่งและการทรงตัวบนทางคดเคี้ยวที่มีสิ่งกีดขวาง
 - (จ) การทรงตัวที่ความเร็วต่ำบนไม้กระดาน
 - (ฉ) การทรงตัวบนไม้รางลูกระนาด
 - (ช) การขับขี่โดยปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
 - (ซ) การขับขี่และการจอดรถบนทางลาดชันหรือสะพาน
 - (ณ) การขับขี่เมื่อมีคนซ้อนท้าย
 - (ญ) การขับขี่ตามสภาพการจราจรและสภาพถนนต่าง ๆ

ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถในประเภทหลักสูตรใดต่อมาประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประเภทหลักสูตรอื่นอีก ให้ทำการอบรมและทดสอบเฉพาะในส่วนที่แตกต่างจากประเภทหลักสูตรที่ได้รับอนุญาตไว้แล้ว

ข้อ ๓ กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถเป็นผู้จบการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรี และประสงค์จะเป็นผู้ให้ความรู้เฉพาะภาคทฤษฎี ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องผ่านการอบรมแต่ต้องผ่านการทดสอบความรู้ภาคทฤษฎีตามประเภทใบอนุญาตที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ในขณะที่เข้ารับการอบรมหรือทดสอบผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถต้องไม่ส่งเสียงดังหรือแสดงกิริยาจาจ่อเสียด ดูหมิ่นก้าวร้าว หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนบุคคลอื่น ไม่ใช้อุปกรณ์สื่อสาร ไม่ดื่มสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น ไม่เสพยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และไม่สูบบุหรี่

ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ควบคุมการอบรมหรือทดสอบมีอำนาจสั่งให้ผู้เข้ารับการอบรมและทดสอบออกจากห้องอบรมหรือทดสอบได้และให้ถือว่าเป็นผู้ขาดการอบรมหรือทดสอบในวิชานั้น

ข้อ ๕ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถตามข้อ ๒ และข้อ ๓ แล้วแต่กรณี ต้องมีเวลาเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และมีผลการทดสอบในแต่ละวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕ การเข้าห้องอบรมหรือทดสอบสายเกิน ๑๕ นาที ถือว่าขาดการอบรมหรือทดสอบในวิชานั้น

ข้อ ๖ ในขณะปฏิบัติหน้าที่ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ฝึกสอนขับรถต้องแต่งกาย ดังนี้

๖.๑ ผู้ฝึกสอนขับรถที่ใช้เพื่อการขนส่งทางบก ผู้ฝึกสอนขับรถยนต์

๖.๑.๑ เสื้อคอพับแขนสั้นหรือแขนยาว สอดชายล่างของเสื้ออยู่ในกางเกง หรือเสื้อคอแบะปล่อยเอวแบบคอตั้ง แขนสั้นหรือแขนยาว ปีกคำว่า “ผู้ฝึกสอน” ขนาดสูง ๑.๕ เซนติเมตร ที่บริเวณหน้าอกด้านขวาให้เห็นได้อย่างชัดเจน

๖.๑.๒ กางเกงขายาว

๖.๑.๓ เข็มขัดหนังหรือผ้าสีดำหรือสีน้ำตาล ขนาดกว้าง ๓ ถึง ๔ เซนติเมตร

๖.๑.๔ รองเท้าหุ้มข้อหรือหุ้มส้น

๖.๒ ผู้ฝึกสอนขับรถจักรยานยนต์

๖.๒.๑ เสื้อคอพับแขนยาว สอดชายล่างของเสื้ออยู่ในกางเกง หรือเสื้อคอแบะปล่อยเอวแบบคอตั้ง แขนยาว ปีกคำว่า “ผู้ฝึกสอน” ขนาดสูง ๑.๕ เซนติเมตร ที่บริเวณหน้าอกด้านขวาให้เห็นได้อย่างชัดเจน

๖.๒.๒ กางเกงขายาว

๖.๒.๓ เข็มขัดหนังหรือผ้าสีดำหรือสีน้ำตาล ขนาดกว้าง ๓ ถึง ๔ เซนติเมตร

๖.๒.๔ รองเท้าหุ้มข้อหรือรองเท้าบูท

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

สมชัย ศิริวัฒนโชค

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก